

Lesboek raambekleding

Colofon

Uitgeverij: Edu'Actief b.v. Meppel

Auteur: Marco Bank, ROC Midden Nederland, Bouw & Interieur College in Nieuwegein

Redactie: Edu'Actief b.v. Meppel

Vormgeving: Edu'Actief b.v. Meppel

Raambekleding

ISBN: 978 90 3720 332 5

NUR: 174

Trefwoord: raambekleding

Copyright © 2013

Edu'Actief b.v.

Postbus 1056

7940 KB Meppel

Tel.: 0522 - 235235

Fax: 0522 - 235222

E-mail: info@edu-actief.nl

Internet: www.edu-actief.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photo-print, microfilm or any other means, without written permission from the publisher.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

	Voorwoord	5
1.	Raambekleding algemeen	6
2.	Gordijnrails, roeden, toebehoren en accessoires	7
2.1	Verschillende typen gordijnrails	7
2.2	Roeden	10
2.3	Spandraad	11
2.4	Gordijnaccessoires	12
3.	Gereedschappen en bevestigingsmiddelen	15
3.1	Boren, schroeven en pluggen	15
3.2	Andere gereedschappen voor het aanbrengen van raambekleding	22
4.	Gordijnrails en roeden plaatsen	25
4.1	Verschillende soorten muren en plafonds	25
4.2	Steenachtige muren en plafonds	25
4.3	Veiligheid	32
4.4	Andere aandachtspunten bij het boren in plafonds en muren	33
4.5	Gordijnrails monteren in kozijnen	34
4.6	Het plaatsen van rails	35
5.	Overgordijnen	49
5.1	Gebruik van overgordijnen	49
5.2	Gordijnstof meten	49
5.3	Plooien	52
5.4	Het plaatsen of ophangen van gordijnen	57
5.5	Soorten bindingen	59
5.6	Diverse gordijnstoffen en -soorten	61
5.7	Functies van gordijnen	66
5.8	Onderhoud van gordijnen	68
6.	Vitrages	70
6.1	Functie van vitrage	70
6.2	Diverse soorten vitrages	70
6.3	Onderhoud vitrage	73
7.	Gordijnkappen	74
8.	Binnenzonwering	77
8.1	Binnenzonwering als raamdecoratie	77
8.2	Diverse soorten binnenzonweringen	77
8.3	Horren	90

9.	Opmeten en monteren van binnenzonwering	94
9.1	Metten	94
9.2	Monteren	97
9.3	Onderhoud	109

Voorwoord

Voor je ligt het boek Raambekleding. Dit boek is bedoeld als naslagwerk voor de opleiding Woningstofeerder niveau 2 en Allround woningstofeerder niveau 3.

Dit lesboek behandelt het aanbrengen van raambekleding.

Je kunt het als naslagwerk gebruiken bij de vragen over de werkprocessen:

- 2.1 Bereidt de opdracht voor
- 2.2 Bevestigt de raambekleding en (binnen)zonwering
- 2.3 Geeft instructie en advies aan de klant.

De samenstellers van dit boek streven ernaar om zo veel mogelijk aan de wensen van de scholen en het bedrijfsleven te voldoen. Mocht je opmerkingen of suggesties ter verbetering van het lesmateriaal hebben, dan kun je contact opnemen met Bouw & Interieur College in Nieuwegein.

1. Raambekleding algemeen

Onder het begrip raambekleding vallen veel soorten gordijnstoffen, vitragestoffen, binnenzonwering en shutters. Ook de bijbehorende furnituren zoals gordijnrails, roeden en steuntjes vallen onder het begrip raambekleding.

De eerste gordijnen hingen niet voor het raam, maar rondom de bedden. Ze waren voorbehouden aan rijke mensen. Vanaf de zeventiende eeuw kwamen er ook gordijnen voor de ramen te hangen, bij de rijkere mensen. Rond bedden hingen vaak zware stoffen en voor het raam hingen lichtere stoffen, of vitrages.

Vanaf de achttiende eeuw worden er voor het eerst combinaties gemaakt worden van vitrages en overgordijnen. In plaats van vitrage stonden er ook vaak horretjes voor het raam, of er hingen valletjes aan de onder- of bovenkant van het raam. Raambekleding laten maken door een vakman was alleen weggelegd voor rijke mensen. Behalve dat gordijnen hielpen tegen de inkijk hielden ze ook kou en tocht tegen. Ook armere mensen zorgden dus vaak dat ze gordijnen voor hun ramen hingen.

Vanaf de negentiende eeuw werd raambekleding voor steeds meer mensen betaalbaar. De negentiende-eeuwse interieurs waren vaak overvol en druk. Voor de ramen werden grote, zware gordijnen gedrapeerd, die het zonlicht tegen moesten houden. Zonlicht zou stofverwekkend en verblekend werken. Om deze reden werden er in deze tijd ook veel markiezen, houten rolgordijnen en andere zonweringen toegepast, in combinatie met de gordijnen.

Na de overvolle interieurs werd er in het begin van de twintigste eeuw steeds meer naar helderheid en eenvoud gestreefd. De zware gordijnen die het binnenkomen van licht en lucht belemmerden, werden vervangen door gordijnen van lichtere stoffen die eenvoudig van structuur waren en geleverd werden in heldere, frisse kleuren. Het idee was dat gordijnen spaarzaam zouden worden toegepast, zodat het zonlicht en de frisse lucht zo min mogelijk werden geweerd.

Vanaf de jaren zestig werd de rol van textiel voor het raam nog minder. Jaloezieën en lamellen raakten steeds meer in de mode. Het toepassen van gordijnen om de warmte vast te houden was niet meer zo noodzakelijk omdat steeds meer huizen centrale verwarming kregen. Vanaf de jaren zeventig kwam daar ook nog het dubbel glas bij.

Vanaf het eind van de jaren tachtig worden er juist weer meer gordijnen en draperieën toegepast in het interieur. Daar waar steeds meer harde en elastische vloerbedekking wordt toegepast, heeft gordijnstof ook een belangrijke geluiddempende werking. Gordijnen, vitrages en binnenzonwering zijn erg belangrijke sfeerbepalende elementen in het interieur.

2. Gordijnrails, roeden, toebehoren en accessoires

2.1 Verschillende typen gordijnrails

Er worden verschillende typen gordijnrails gebruikt. Gordijnrails zijn bijna altijd van aluminium en kunnen op diverse manieren geplaatst worden. Er zijn vele verschillende typen gordijnrails in de handel. Dit zijn de belangrijkste typen:

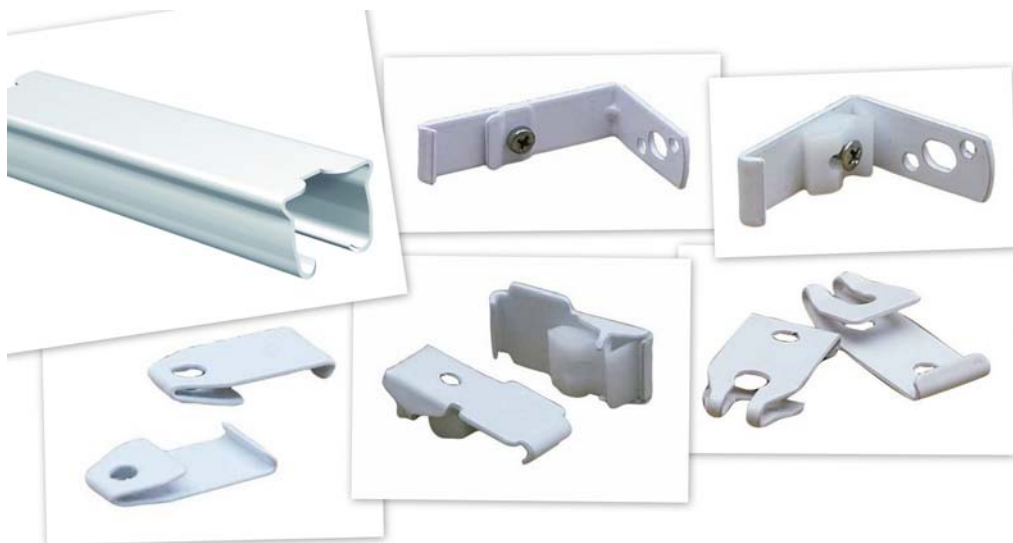
- U-profiel
- G-profiel
- C-profiel
- Vlakgordijnrail.

Welk type rail gebruikt wordt, hangt af van de omstandigheden en welk type vooral gebruikt wordt in het bedrijf waar je werkt. De kwaliteit van een gordijnrail wordt bepaald door de afwerking. De meeste rails worden wit gespoten, maar er zijn ook soorten die gepoedercoat zijn. Deze zijn beter bestand tegen beschadigingen en lopen soepeler omdat ze gladder zijn. Gordijnen met een U-profiel en gordijnen met een G-profiel kunnen ook elektrisch bediend worden.

U-profiel

Deze rails hebben de vorm van een u, met de opening aan de onderkant. De bovenkant kan vastgeklemd worden in een houder die aan de muur of het plafond bevestigd kan worden. De standaardlengte van de rails die je bij de groothandel kunt bestellen is 3, 4, 5, 6 of soms 7 meter. Ze worden door de groothandel meestal geleverd in bundels van 20 stuks.

Gordijnrails met U-profiel, runners en toebehoren om de rails op te hangen.

G-profiel

Bij een G-profiel kan het bovenste stuk aan dragers geklemd worden. De runners, waar de gordijnen aan komen te hangen, gaan door het onderste deel. De standaardlengtes die je kunt bestellen, zijn 4, 5 en 6 meter in bundels van 20 stuks.

Gordijnrails met G-profiel, runners en toebehoren om de rails op te hangen.

C-profiel

Deze rail heeft de vorm van een c en is dus aan de zijkant open. Deze open zijde wordt naar de raamkant geplaatst.

Gordijnrails met C-profiel , runners en toebehoren om de rails op te hangen.

Vlaktgordijnrail

De volgende rail is de zogenoemde vlaktgordijnrail. Deze wordt gebruikt voor paneelgordijnen.

Elektrische gordijnrails

Elektrische gordijnrails en rails met een vast treksysteem kunnen toegepast worden bij projecten en in de particuliere sector. De elektrische gordijnrail met afstandsbediening wordt veel toegepast in de particuliere sector. In huizen gebeurt steeds meer met behulp van een afstandsbediening en ook voor gordijnen kan dit wenselijk zijn. Maar elektrische gordijnrails en rails met een vast treksysteem kunnen ook uit praktische overweging toegepast worden. Denk hierbij aan hoge ramen of aan mensen die een lichamelijke beperking hebben. Ook in theaters en bioscopen worden dit soort rails gebruikt.

Gordijnrails met een elektrische aandrijving.

2.2 Roeden

Naast gordijnrails kun je ook roeden gebruiken om gordijnen en vitrages op te hangen. Een roede is een stok waar het gordijn met ogen aan vast wordt gemaakt. Roeden zijn er ook in veel maten en uitvoeringen.

Roederails

Een roederail is een ophangstelsel dat bestaat uit de combinatie van een roede met een ingebouwde rail. In de roede zit een gleuf waar de runners doorheen glijden. De wandafstandsteuntjes zitten geklemd aan de bovenkant van de roederail. Het voordeel hiervan is dat de glijders vrij in de gleuf van de rails kunnen glijden. Dit betekent dat een gordijn zowel helemaal naar links als helemaal naar rechts geschoven kan worden. Bij gewone roedes kan dat niet omdat de ringen niet langs de muursteun kunnen.

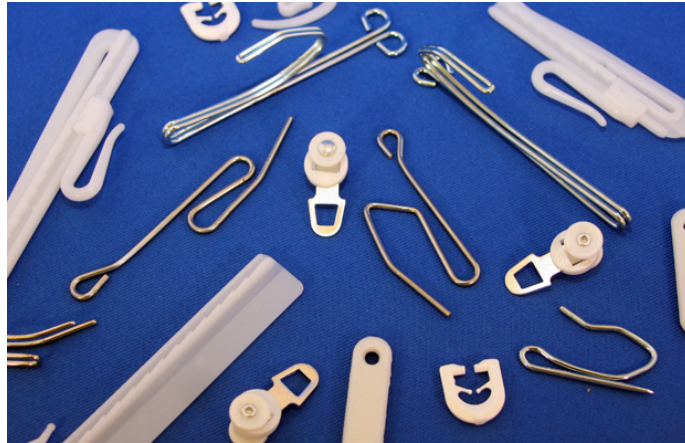
2.3 Spandraad

Een spandraadgarnituur bestaat uit een stalen kabel en draaibare wandsteunen die de staaldraad straktrekken. Een spandraad kan door gaan hangen als het kamerbreed gespannen wordt, door het gewicht van de gordijnen. Het is mogelijk om de spandraad in het midden te ondersteunen met een middensteun. Dit ophangstelsel is niet geschikt bij gebruik van zware stoffen, het is beter om het toe te passen bij lichte vitragestoffen.

2.4 Gordijnaccessoires

Naast gordijnrails en roeden zijn er ook gordijnaccessoires, zoals haken, band en trekstangen. Embrassebeugels zijn bedoeld om de gordijnen achter te haken. Het gaat te ver om alle accessoires op te noemen. Hierna volgen enkele voorbeelden.

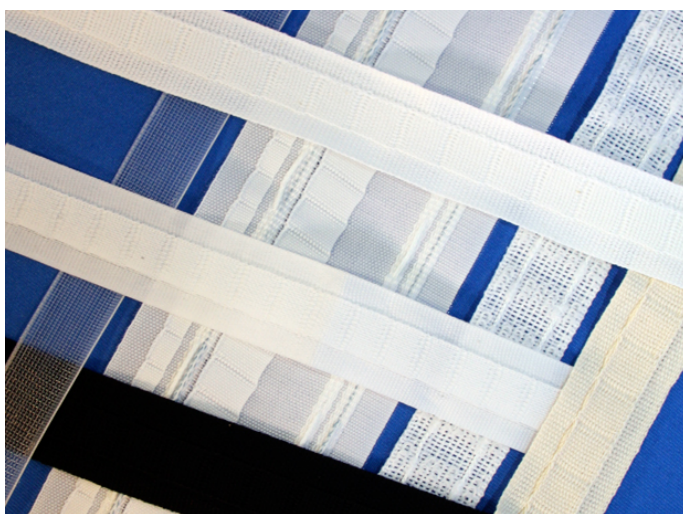
Diverse haken en runners.

Trekkoorden.

Embrassekoorden.

Gordijnband en plooiiband.

Embrassehaak.

Embrassebeugel.

Loodveter en loodjes voor in de zijzoom.

Trekstangen.

3. Gereedschappen en bevestigingsmiddelen

3.1 Boren, schroeven en pluggen

Gordijnrails, roeden en binnenzonwering kunnen op hout en op steenachtige ondergronden geplaatst worden. Het is uiteraard belangrijk dat je dit op de juiste manier doet, namelijk zonder de kozijnen en/of muren te beschadigen. Daarom is het belangrijk dat je hier de juiste gereedschappen en bevestigingsmiddelen voor gebruikt.

Voor het boren van gaten in steenachtige materialen gebruik je een boormachine. Er zijn drie soorten boormachines:

- a.** hamerslagboormachine (ook wel boorhamer of slagboormachine genoemd)
- b.** klopboormachine
- c.** accuboormachine (ook wel schroefmachine of accutol genoemd).

De kop van een hamerslagboormachine is voorzien van een kliksysteem waarin je een boor kunt plaatsen. Deze boren zijn zogenoemde SDS-boren en passen niet in een klopboormachine.

Het boormechanisme wordt gestuurd door een systeem dat ervoor zorgt dat de boor heen en weer slaat (vandaar dat ook de naam slagboormachine gebruikt wordt). De boor hamert zichzelf in het beton. Je moet dus niet te hard op de boor drukken en de boor zijn werk laten doen.

Hamerslagboormachine.

In een klopboormachine wordt tegen de achterkant van de boor geklopt met een nokkenas om het boren kracht bij te zetten. Klopboormachines zijn geschikt voor stenen muren. Als je het klopmechanisme uitschakelt, zijn ze geschikt om bijvoorbeeld in hout, gips of tegelwanden te boren.